

BARNUPPDRAGET

Lärdomar, resultat och det uppdaterade uppdraget för omställningen.

INLEDNING

Barnuppdraget är ett politiskt uppdrag som tilldelades av hälso- och sjukvårdsstyrelsen i Västra Götalandsregionen 2017. Initialt gav hälso- och sjukvårdsdirektören uppdraget till Peter Almgren och 2020 togs det över av mig, Karin Andersson. En programgrupp och styrgrupp kopplades till Barnuppdraget med representanter från berörda verksamheter som möter barn och unga. En kommunal referensgrupp formades också då kommunala verksamheter samt skolhuvudmän är verksamheter med stor betydelse i barn och ungas liv.

Uppdraget var att ta fram en plan för barn och ungas hälso- och sjukvård. Syftet innebar att tillskapa en god, sammanhållen hälso- och sjukvård för barn och unga i regionen. En vård som ser till alla barns bästa möjliga hälsa och utveckling, och som genomsyras av barnkonventionen. Uppdraget kom att kallas Barnuppdraget och påbörjades 2018. Det inkluderades som ett av de fem områdena inom omställningen för hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen.

För att lyckas uppnå en omställning och förändring av barn och ungas hälso- och sjukvård så behövde utgångspunkten vara solklar. En stadigvarande utgångspunkt i just barn och unga. Barn och unga är mer sårbara och systemberoende än vuxna, vilket särskilt behöver beaktas i utvecklingen av hälso- och sjukvården. Alla frågor som Barnuppdraget arbetat med gör avstamp i deras bästa möjliga hälsa och sjukvård. Barndomen är en unik period i livet där tidiga livsomständigheter kan ge livslånga konsekvenser. Att barn och unga ges förutsättningar för en hälsosam utveckling och att deras utmaningar hanteras rätt, i ett tidigt skede, för en god hälsa och välbefinnande under hela livet.

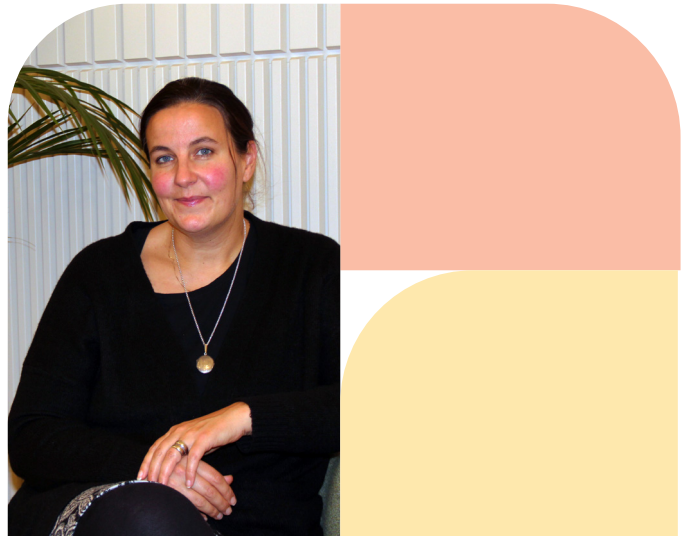
Målsättningen inom omställningen är att uppnå en god sammanhållen hälso- och sjukvård som erbjuder samordnad, personcentrerad, kvalitetssäkrad, patientsäker, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för barn, unga och närstående. Samspelet mellan specialistvård, öppenvård, primärvård, barnhälsovård och tandvård är centralt. Likaså goda konsultationsmöjligheter för att möjliggöra den sammanhållna vården.

I dokumentet beskriver vi flera av de lärdomar och resultat som det Barnuppdraget, tillsammans med samtliga berörda aktörer, summerat hittills. Den innehåller också ett uppdaterat nuläge gällande barn och ungas behov av hälso- och sjukvård och en framtidsplanering utifrån det reviderade politiska uppdraget för omställningen.

Du som läser detta har olika erfarenhet av hälso- och sjukvården. Ambitionen har varit att skriva på ett sätt så att de allra flesta kan ta till sig innehållet. För den som är särskilt intresserad av Barnuppdragets arbete i nära samverkan med verksamheterna finns fördjupningsrapporter för respektive fokusområde att läsa på vår hemsida.

Barnuppdraget riktar ett stort tack till alla verksamhetslösningar som bidragit till ett ökat lärande och verklig förändring! Det är med stor glädje som vi tillsammans driver detta uppdrag framåt. Arbetet är oerhört meningsfullt och innebär i flera fall en omställning av hälso- och sjukvården.

Karin Andersson
Programansvarig
Barnuppdraget

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Del 1 Ursprungligt uppdrag

- Bakgrund
- Tre fokusområden inom omställningen
- Verksamhetspiloter och pilotnätverk
- Systematiskt barnrättsarbete
- Metoder för utvärdering

Del 2 Lärdomar

- Processbaserat arbetssätt
- Genomförande
- Framgångsfaktorer
- Nära vård, Koordination och samordning, Digitalisering
- Förutsättningar för genomförande

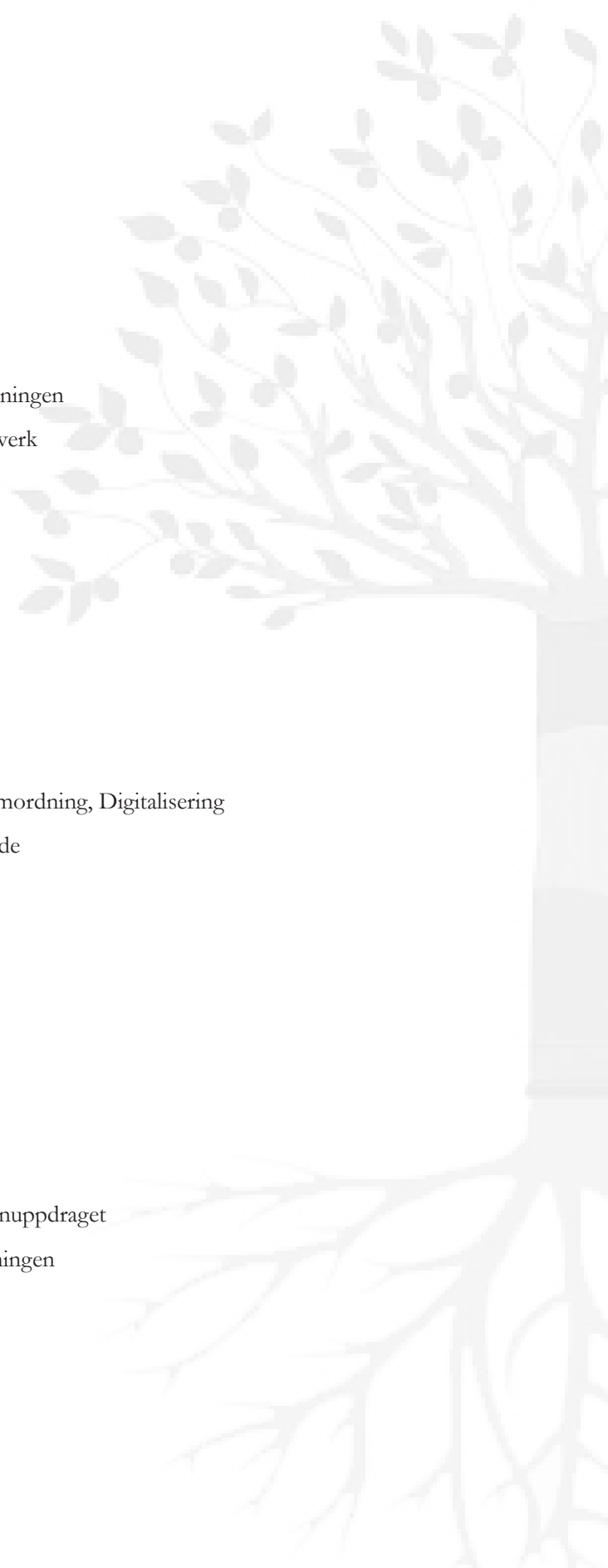
Del 3 Reformerat uppdrag

- Uppdaterat nuläge

Del 4 Framtid

- Målsättning
- Ny strategi
- Utredningar genomförda av Barnuppdraget
- Genomförandeplan för omställningen
- Avslutningsvis

BAKGRUND

I ett tidigt skede formades en styrgrupp för Barnuppdraget. Syftet var att samla en bred representation från området barn och unga. Genom en bredd av kunskap och erfarenheter skapades en gemensam helhetssyn och riktning på utvecklingen utifrån barn, unga och närståendes behov. Barnuppdraget drevs sedan i projektform med tydliga projektdirektiv, för att säkra en process med framdrift, systematiskt barnrättsarbete och kvalitetsdriven verksamhetsutveckling.

Inom ramen för Barnuppdraget samlades samverkansparter från tandvården, primärvården, barnhälsovården, barn- och ungdomsmedicin, habilitering barn och ungdom, barn och ungdomspsykiatri, kunskapsorganisationen, samordningsråden samt från olika avdelningar vid Koncernkontoret. Detta för att kunna bidra till en helhetssyn och ett ökat fokus på en god och sammanhållen hälso- och sjukvård för barn och unga.

Initialt genomfördes ett stort antal kvantitativa och kvalitativa analyser av nuläge och rådande trender. Analyser, med slutsatser, sammanfattades i rapporten ”Barn och Unga – komplexa behov och vägar framåt” under 2018. Den konkluderade att ”insamlad data, analys och resultat är samstämmiga och ger en ganska tydlig bild av behoven och problemen inom den femtedel av barn 0–17 år som har komplexa behov inom hälso- och sjukvården”.

Behovsanalysen för uppdraget resulterade i sju utvecklingsområden;

1. Rätt kompetens i rätt tid tillgänglig för konsultation
2. Datafångst och helhetssyn är en förutsättning för verksamhetsutveckling
3. Koordination och samordning av vården
4. Kontinuerliga vårdflöden
5. Samverkans- och konsultationsmodeller för lärande och utveckling
6. Stöd och tidiga insatser när det behövs
7. Delaktighet från barn och unga med närstående

Ovanstående utvecklingsområden omhändertogs av Barnuppdraget och sorterades in i fokusområdena *Nära vård*, *Koordination och samordning* och *Digitalisering*, detta i enighet med omställningen i Västra Götalandsregionen.

TRE FOKUSOMRÅDEN INOM OMSTÄLLNINGEN

Nära vård. Utifrån de identifierade problemområdena definierades målsättningen för fokusområdet ”Nära vård” som rätt insats, på rätt vårdnivå, i rätt tid.

Stöd och tidiga insatser utifrån behov, rätt kompetens i rätt tid tillgänglig för konsultation, samverkan- och konsultationsmodeller för lärande och utveckling förväntades ge förutsättningar för detta.

Vidare konstaterades att sammanhållna vårdprocesser vid komplexa behov, i god samverkan mellan vårdnivåer och med kommunala verksamheter samt skolhuvudmän, är av största vikt.

Strålande arbets-
sätt. Ju bredare
man tittar på ett
barn, desto mer får
man. Det säkrar upp
att bedömningen
blir bättre. ~ Citat från
medarbetare i pilot.

Koordination och samordning. För barn och unga som har ett stort antal vårdkontakter är ändamålsenlig och personcentrerad samordning mellan berörda verksamheter centralt, att insatser tidigt koordineras och samordnas utifrån behov.

Barn, unga och närstående ska vara delaktiga och medskapande och därigenom stärkas i sin vård. Arbetet med samordnad individuell plan, patientkontrakt och fast vårdkontakt är områden som behövde vidareutvecklas.

Digitalisering. Barn, unga och närstående använder i hög grad digitala verktyg och hälso- och sjukvården behöver kunna möta deras behov av digital utveckling. För att använda digitala verktyg krävs att barnrättsperspektivet beaktas inom flera områden, exempelvis inom användarvänlighet och juridik. Utvärdering och validering av digitala verktyg och tjänster behövde därav ske genom både regionalt och nationellt samarbete.

VERKSAMHETSPILOTER OCH PILOTNÄTVERK

En omställning kräver förändrade och förbättrade arbetssätt. I Barnuppdragets inledande fas efterfrågades pågående utvecklingsarbeten i verksamheterna som hade ambition att lösa de utmaningar som bakgrundskartläggningen tydliggjort. Därefter identifierades områden som saknade utvecklingsarbeten och där Barnuppdraget tillsammans med verksamheterna behövde skapa piloter för att testa verksamhetslösningar.

Alla utvecklingsarbeten samlades som verksamhetspiloter i ett nätverk för lärande kring hur en omställning faktiskt kan genomföras. Barnuppdraget blev en gemensam plattform som erbjöd stöd, kunskapsspridning och relationsbygge.

En verksamhetspilot är en idé om utveckling och förbättring som testas skarpt i verksamheten, ofta i liten skala. Processen är tydlig med en beskrivning av utmaningar kopplat till lösningsförslag och antaganden om resultat. Med kontinuerligt stöd av Barnuppdraget har piloterna provat nya arbetssätt och idéer. Stödet har varit situations- och behovsanpassat utifrån verksamheternas unika förutsättningar.

SYSTEMATISKT BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Ett av Barnuppdragets projektmål har varit att följa och barnsäkra omställningen. Hälso- och sjukvården ska genomsyras av barnkonventionen. Barn, unga och närstående har rätt att vara delaktiga och ha inflytande i utvecklingen av vården. Deras synpunkter och erfarenheter är en viktig resurs i förbättringsarbetet. För att kvalitetssäkra det arbetet har ett systematiskt arbete med barnets rättigheter bedrivits. Insatser har genomförts i syfte att stärka barnrättsperspektivet i arbetssätt och beslutsprocesser.

Barnuppdraget tillsatte tidigt en projektmedarbetare med barnrättskompetens. Detta tack vare internt stöd från intern hållbarhetsavdelning som arbetar strategiskt med genomförandet av barnkonventionen i hela Västra Götalandsregionen. Projektmedarbetarens uppdrag har främst handlat om att stödja programgrupp, styrgrupp och verksamhetspiloter. Även att samordna regionala prövningar och analyser av barnets bästa/barnkonsekvensanalyser vid beslut. Ett särskilt fokus har varit på inhämta och beakta barns, ungas och närståendes erfarenheter av vården.

Barnuppdraget tog även på eget initiativ fram en praktisk vägledning för ”Barn- och ungdomsråd”, ett arbetssätt för systematisk dialog. Två verksamheter startade upp egna råd och tack vare deras erfarenheter har vägledningen vidareutvecklats. Ett framtida nätverk med barn- och ungdomsråd är av stor betydelse för att hälso- och sjukvården systematiskt ska kunna inhämta barn och ungas synpunkter.

METODER FÖR UTVÄRDERING

Verksamhetspiloterna har tillsammans med Barnuppdraget genomfört kontinuerlig utvärdering, både kvalitativ och kvantitativ. Nytt- och riskkalkyler har gjorts i syfte att belysa effekterna av det förändrade arbetssättet. Både för berörda verksamheter och utifrån barn, unga och närståendes behov.

När en verksamhetspilot återkopplat sitt resultat till styrgruppen har det skett i form av en exitrapport som beskriver helhetsresultatet. Styrgruppen har genom sitt linjemandat tagit ett beslut om fortsättning utifrån ett regionalt perspektiv. Det kan leda till att en verksamhetspilot avslutas inom ramen för Barnuppdraget, att den fortsätter testas eller sprids till fler inom Västra Götalandsregionen. Tack vare ett nära samarbete mellan samtliga berörda och ett fokus på att pröva verksamhetslösningar, har ett flertal piloter breddinförts.

PROCESSBASERAT ARBETSSÄTT

Västra Götalandsregionens projektstyrningsmodell projektilen utgjorde grunden i den program- och projektform som sattes upp när uppdraget specificerats. Organisering och arbetssätt har därefter utvecklats och förändrats i takt med Barnuppdragets framdrift och behov. Inom projektets alla delar, allt från genomförande till implementering, har det funnits en tydlig process med tillhörande metoder och verktyg. Detta har varit en förutsättning för att skapa uthållighet och struktur i arbetet.

GENOMFÖRANDE

Barnuppdragets arbete utgår ifrån att det ska vara värdeskapande för barnet eller den unge. Utgångspunkten i alla utvecklingsprocesser är att utgå ifrån deras hälsa och behov av hälso- och sjukvård. Barnuppdraget har tillsammans med samtliga berörda aktörer arbetat målmedvetet utifrån det fokuset.

Genomförandet utgår från omställningens principer gällande att ställa om hälso- och sjukvården. I huvudsak utan tillkommande kostnader och genom förändrade arbetssätt och verksamhetslösningar. Förändringsarbetet ska ske över organisatoriska gränser i ett mer sammanhållet system. Uthållighet och att bygga strukturer för samverkan mellan samtliga aktörer kring barnet är avgörande för verklig förändring.

Erfarenheter i uppdraget hittills visar att det kan vara utmanande för verksamheterna att helt på egen hand bedriva ett utvecklingsarbete. Det finns många goda idéer och en utvecklingskraft men flera förbättringsarbeten har svårt att bestå över tid. Att sprida lokala verksamhetslösningar till regionala arbetssätt är inte heller enkelt. Både struktur och kultur har identifierats som utmaningar för att klara ett genomförande, implementering och breddinförande. Det är med gemensamma krafter och uthållighet som dessa utmaningar överbryggas.

FRAMGÅNGSFAKTORER

Tack vare att Barnuppdraget var ett politiskt uppdrag fick projektet en stabil grund och ett tydligt uppdrag att utgå ifrån. Det säkerställde ett fokus på barn och ungas hälsa, behov och förutsättningar för omställningen samt att försöka bidra till den bästa möjliga hälso- och sjukvården för barn och unga. Ett konkret omställningsarbete kunde ske eftersom samtliga berörda aktörer arbetade tillsammans mot ett gemensamt mål. Genom innovativa verksamhetspiloter som prövade lösningar lyckades uppdraget utveckla och förändra arbetssätt.

En framgångsfaktor har varit att uppdraget skedde i program- och projektform. Det gav en struktur för arbetet samt en bred och beslutsför styrgrupp med ett tydligt linjemandat. Förutsättningarna blev goda för att skapa och pröva horisontella arbetsformer. Under Barnuppdragets genomförande har utveckling av hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning skett. För att säkerställa kopplingen till det arbetet har en representant för den nationella kunskapsstyrningen ingått i styrgruppen.

En utveckling av samordningsråden i Västra Götalandsregionen har också skett parallellt. Det i syfte att stärka att beslut tas så nära verksamheterna som möjligt. I styrgruppen ingår majoriteten av representanterna även i samordningsråden. Det har varit en styrka att ett förändringsarbete kan genomföras integrerat och tillsammans.

NÄRA VÅRD, KOORDINATION OCH SAMORDNING, DIGITALISERING

Nedan kommer en kortfattad beskrivning av de viktigaste lärdomarna från respektive fokusområde. För den som önskar ta del av fördjupat resultat finns rapporter inom respektive område på Barnuppdragets [hemsida](#).

Nära vård. Omställningen till Nära vård innebär en utvecklingsresa som rör såväl struktur, vårdprocesser som verksamhetskultur. Sammantaget har verksamhetspiloterna inom området visat att det är möjligt att:

- Öka tillgång till tidiga insatser vid komplex problematik
- Påverka vårdens ledtider från upptäckt till insats
- Öka tillgång till konsultation genom digitala möjligheter
- Öka förutsättningar för sammanhållen vård genom samverkan mellan vårdnivåer samt mellan region, kommun och skolhuvudmän

Gränssnitten inom hälso- och sjukvården idag medför utmaningar. På grund av det krävs ett systematiskt arbete med prövning i flera steg för att kunna skapa ett sammanhållet system. Politiska beslut relaterade till fokusområdet nära vård har tillkommit under arbetets gång. Ett uppdrag har varit att se beroenden och verka för samordning. Vikten av en nära samverkan mellan region och kommunala verksamheter samt skolhuvudmän är fortsatt ett prioriterat utvecklingsområde. Tidig upptäckt och tidiga insatser är centralt för ökat hälsofrämjande och förebyggande fokus.

Koordination och samordning. Utvecklingen av ett sammanhållet system ställer högre krav på samverkan, samordning och dialog mellan aktörer som är delaktiga i barnets eller den unges livssituation. En koordineringsfunktion kan ge närstående stöd och hjälp i att navigera i hälso- och sjukvården. Den bidrar till ökad trygghet och överbryggar gränserna mellan olika aktörer. Koordineringsfunktionens roll och mandat behöver dock vara tydligt definierat.

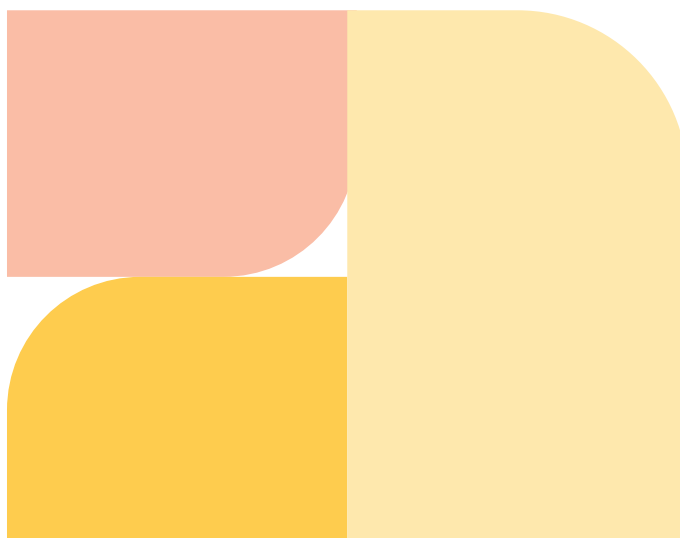
Nästa steg inom fokusområdet är att tillsammans med digitaliseringsstaben vidareutveckla digitala informations-, dokumentations- och kommunikationsverktyg.

För att kunna erbjuda en personcentrerad vård finns det ett behov av samordning för många barn, unga och närstående. De samordnande funktioner som finns tillgängliga idag måste dessutom nyttjas klokt och användas med rätt kompetens.

Digitalisering. Inom fokusområdet digitalisering råder hög aktivitet på alla nivåer; nationellt, regionalt, i förvaltningar och verksamheter. Nya digitala lösningar kan bidra till en mer nära och samordnad vård men kräver kontinuerlig verksamhetsutveckling. Det är av stor betydelse att stödja de verksamhetslösningar som har störst potential. Även att hålla samman digitaliseringen genom generiska plattformar.

Utifrån lärdomar och resultat har följande framtida inriktningar tagits fram:

- Regional och nationell samordning och kvalitets säkring av program i Stöd- och behandlingsplattformen

En omställning av hälso- och sjukvården är inte något som blir helt färdigt. Det är ett förhållningssätt i en horisontell styrning mot ett mer sammanhållet system.

- Breddinförande av egenmonitorering där utvärdering visar på goda effekter och digitala vårdmöten
- Distanskonsultationer mellan professioner: infrastruktur, tillgänglighet och rutiner
- Milleniums utveckling och införande med fokus på en patientportal för samlad planering
- Barnsäkra digitaliseringen och agera rådgivande

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GENOMFÖRANDE

Utvärderingar som genomförts i form av extrareporter har tydliggjort vilka verksamhetspiloter som har störst potential och möjlighet att breddinföras. De har goda möjligheter att lyckas med en förändring utifrån barn och ungas hälsa och behov, samt i linje med omställningens principer.

En lärdom är att en omställning av hälso- och sjukvården inte är något som blir helt färdigt. Det är snarare ett förhållningssätt i en horisontell styrning mot ett mer sammanhållet system. Det krävs ett långsiktigt förändringsarbete för att nå ett gott resultat som fortsatt stödjer verksamheterna som möter barn och unga.

Följande faktorer har identifierats som betydande för ett framgångsrikt breddinförande:

- Processtöd som verkar för samarbete och lärande över delregionala gränser. Det är en förutsättning för att skala upp och fortsatt utveckla modeller för en jämlik och sammanhållen hälso- och sjukvård.
- Utvecklingsarbeten som inbegriper flera förvaltningar och verksamheter behöver ha en tydlig styrning. Det krävs också systematisk uppföljning för att resultaten ska kunna omhändertas vid övergång i ordinarie verksamhet.
- Nära samverkan med kommunala verksamheter och skolhuvudmän är av stor betydelse.

UPPDATERAT NULÄGE

Barnuppdragets framtida insatser ska utgå från barn och ungas hälsa och behov av hälso- och sjukvård, samt arbeta för ett mer sammanhållet system. Med anledning av det har ett uppdaterat nuläge tagits fram, en lägesrapport som kortfattat redogör för barn och ungas hälsa och behov. Den innehåller även en summering av barn, ungas och närståendes erfarenheter av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. En fördjupningsrapport finns på Barnuppdragets hemsida för dig som vill läsa mer.

Enligt lägesrapporten har Västra Götaland en ökande barnpopulation sedan 2012. Under 2022 var den beräknat till 364 600 barn och unga.

Sjukdomsförekomsten, andelen barn drabbade av fysisk eller psykisk tillstånd/sjukdom, har ökat mellan 2012-2022. Konsekvensen blir att fler barn och unga har behov inom hälso- och sjukvården. Det kan vara stora variationer gällande behov inom Västra Götalandsregionen.

Under perioden som Barnuppdraget genomförde det ursprungliga uppdraget drabbades världen av Covid-19 pandemin, något som påverkat barnpopulationen i Västra Götalandsregionen. Under åren 2020 till 2022 diagnosticerades cirka 20 % av Västra Götalands barn någon gång med Covid-19 infektion.

Många barn och unga har behov av en sammanhållen vård vid fysisk och psykisk tillstånd/sjukdom. Det framkommer dock i dialoger med närstående att det finns brister i Västra Götalandsregionen rörande koordinerad och samordnad vård. Närstående till barn med komplexa behov uttrycker också ett behov av att minska antalet uppdelade vårdkontakter.

Positivt är att majoriteten av barn, unga och närstående upplever att de får en god vård och ett bra bemötande av medarbetarna. Flera barn och unga berättar att möjligheten till lek och skapande samt barnanpassade vårdmiljöer är viktigt för att de ska trivas och må bra.

Västra Götalandsregionen behöver kunna möta ovan beskrivna förändrade sjukdomsbild samt barn och ungas behov av hälso- och sjukvård. Det kräver en omställning där nya metoder och ett mer effektivt resursutnyttjande implementeras. Förändringsarbetet behöver även beakta och främja barn och ungas behov av och rätt till kultur och barnanpassade miljöer.

//

Att man har tillgång till en form av lekterapi. Det har räddat mig mycket. Det gör att man glömmar bort, man har bara roligt.

//

MÅLSÄTTNING

Inom omställningen av barn och ungas hälso- och sjukvård är målsättningen att uppnå en god, hållbar och sammanhållen hälso- och sjukvård. En vård som erbjuder samordnad, personcentrerad, kvalitetssäkrad, patientsäker tillgänglig och jämlik vård för barn, unga och närstående. Samspelet mellan specialistvård, öppenvård, primärvård, barnhälsovård och tandvård är centralt.

Likasa goda konsultationsmöjligheter för att möjliggöra den sammanhållna vården. Utgångspunkt är alltid barn och ungas hälsa och behov av hälso- och sjukvård. Systematiskt barnrättsarbete ska genomsyra allt utvecklingsarbete och dialogen med barn, unga och närstående ske kontinuerligt.

NY STRATEGI

Under 2022 togs en ny strategi fram för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen inför 2023–2027. Den är beslutad av regionfullmäktige och innebär ett ökat fokus på bland annat prioriteringar, kompetensförsörjning och ett genomförande av omställningen. Barnuppdraget är fortsatt inkluderat som ett av flera områden för att tillförsäkra barnkompetens och barnsäkra omställningen.

Den nya strategin samspelar med andra regionala styrdokument såsom den regionala utvecklingsstrategin, kulturstrategin och mål för social hållbarhet 2030. Barnuppdraget ska även arbeta i linje med dessa och bidra till att uppfylla Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Barnuppdragets insatser följer dessutom Koncernledningens verksamhetsplan 2022 - 2025 som inkluderar följande fokus:

1. Nära invånaren
2. Hälsöfrämjande och förebyggande
3. En sammanhållen hälso- och sjukvård
4. Ledarskap och kompetensförsörjning

UTREDNINGAR GENOMFÖRDA AV BARNUPPDRAGET

Inom ramen för Barnuppdraget har flera omfattande utredningar genomförts på politiska uppdrag som lägger förslag i linje med omställningen. Alla utredningar är inte beslutade ännu.

Utredningar som genomförts:

- Sammanhållen vårdprocess för barn och unga med/eller med misstanke om utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser
- Den specialiserade barn- och ungdomsmedicinska öppenvården i nära samverkan
- Genomlysningen av Barnlogopedin
- Genomlysning av Specialist BVC
- Palliativ vård för barn och unga

GENOMFÖRANDEPLAN FÖR OMSTÄLLNINGEN

Under 2023 - 2027 kommer Barnuppdraget tillsammans med samtliga berörda verksamheter fortsätta att arbeta med förändrade arbetssätt och genomförandet av omställningen utifrån olika aktiviteter. Dessa uppdateras årligen i genomförandeplanen för hela omställningen. Till varje delområde finns således flera aktiviteter knutna för ett ökat genomförande av omställningen.

Aktiviteter som är inom områdena:

- Hållbart sammanhållet system för hälso- och sjukvård, och för barn och unga med målsättning god och nära vård
- Hälsöfrämjande, förebyggande och tidiga insatser till målgruppen barn och unga inom hela hälso- och sjukvården
- Barnkompetens
- God och resurseffektiv kompetenstillgång
- Barns, ungas och närståendes delaktighet och medskapande. Systematiskt barnrättsperspektiv tillämpas i processer och beslut som berör barn, unga och närstående
- Förbättrad uppföljning av barn- och ungas hälsa samt säkra omställningen till en god och nära vård

AVSLUTNINGSVIS

Det finns många lärdomar att dra utifrån det politiska uppdraget som gavs för barn och unga, Barnuppdraget. För att skapa en helhetssyn och utgå från barn- och ungas hälsa och behov krävs ett gemensamt åtagande och en arena där alla berörda aktörer möts. En sådan grund säkrade det politiska uppdraget. För att arbeta med kvalitetsdriven verksamhetsutveckling och systematiskt barnrättsarbete krävs tydliga strukturer, arbetssätt och kunskapsutbyte.

Dialogen med barn, unga och närstående har gett flera insikter i utvecklingsarbetet, och lyft fram det som fungerar väl men även det som behöver utvecklas vidare. Kommunala aktörer i allmänhet men framförallt förskola, skola och elevhälsan är centrala samverkansparter i frågor som rör barn och unga. Den kommunala referensgruppen har bidragit med värdefulla inspel kontinuerligt under arbetets gång.

När kompetens vävs samman från barn, unga, närstående, medarbetare, chefer, kunskapsorganisation, samordningsråd, kommunala verksamheter, skolhuvudmän och kompetenser på Koncernkontoret så skapas goda förutsättningar för helhetssyn och ett mer hållbart och sammanhållet system. Idag finns inte alla svar, men i samverkan och med en helhetssyn har vi kommit en bit på vägen. En god och nära dialog kring omställningen har varit och kommer fortsatt vara centralt för att den ska bidra till en god utveckling.

Ofta lyfts perspektivet att så många berörda aktörer behöver samverka som en utmaning i sig. Samtidigt är det också nyckelfaktorn för att skapa verksamhetslösningar som bär över tid. I detta utvecklingsarbete är ett processbaserat arbetssätt med tydliga strukturer i sig en framgångsfaktor för att nå konkreta resultat.

En annan synpunkt som uppkommer är frågan om inte omställningen är färdig, det korta svaret på den frågan är att den aldrig blir helt färdig men kan ske i ökad takt succesivt. Omställningen i sig är ett kontinuerligt utvecklingsarbete med samsyn och verksamhetslösningar i fokus.

Det finns en stor utvecklingskraft i att dela och breddinföra lösningar med hög potential.

Sist men inte minst. Barn och ungas hälsa och behov måste även fortsättningsvis vara utgångspunkten i hur, om och när en förändring bör ske. Samt en kontinuerlig uppföljning och utvärdering. Först när verksamhetslösningar, samverkan, drivkraft och förutsättningar flätas samman finns möjligheter att nå målsättningen barn och ungas bästa möjliga hälsa- och sjukvård i ett mer sammanhållet system.

Omställningen för barn och unga, Barnuppdraget gemensamt med berörda aktörer, har tagit flera kliv framåt. Genom den nya strategin och genomförandepLANEN finns det i framtiden goda möjligheter att fortsätta vår utvecklingsresa mot målet.

Det ser vi verkligen fram emot att göra, tillsammans!

